

Nr 8.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar och lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura; gifven Stockholms slott den 30 december 1911.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

lag om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar och

lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Gust. Sandström.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar.

Härigenom förordnas, att 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar skall erhålla följande ändrade lydelse:

Företer ekonomisk förenings registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret, försäkringsregister, sjukkasseregister eller understödsföreningsregistret tidigare införd firma, och lider därigenom innehafvaren af sistnämnda firma förfång, äge domstol på talan af denne förbjuda föreningen att efter viss tid använda förstnämnda firma äfven om ålägga föreningen det skadestånd, som pröfvas skäligt.

Menar någon eljest, att en i registret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande samt om skadestånd föras vid domstol.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1913.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura.

Härigenom förordnas, att 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura skall erhålla följande ändrade lydelse:

Hvar, som vill idka handel eller annan näring, med hvars utöfvande följer skyldighet att föra handelsböcker, vare pliktig att till införande i handelsregistret anmäla det namn, hvarunder han ämnar bedrifva sin rörelse och som han vid därvid förekommande underskrifter ämnar teckna. Sådant namn kallas firma.

I handelsbolag åligger det hvarje bolagsman att ansvara för anmälningsskyldighetens fullgörande.

Från nu stadgade anmälningsskyldighet undantagas fartygsredare och rederier, aktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag, registrerade föreningar samt solidariska bankbolag.

Enkelt bolag må, efter ansökning af bolagsmännen, i handelsregistret införas på sätt om handelsbolag är stadgadt; och gälla sedan om det bolag hvad i denna lag finnes angående handelsbolag föreskrifvet.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1913.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 15 september 1911.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
SWARTZ,
greffe HAMILTON,
MALM,
LINDSTRÖM,
NYLANDER,
VON SYDOW,
VON KRUSENSTIERNA.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Petersson anförde:

»I 80 § af lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar stadgas, att om ekonomisk förenings registrerade firma förete likhet med en i handelsregister, föreningsregister eller aktiebolagsregistret tidigare införd firma och innehafvaren af sistnämnda firma därigenom lider förfång, domstol skall äga på talan af denne förbjuda föreningen att efter viss tid använda förstnämnda firma äfvensom ålägga föreningen det skadestånd, som pröfvas skäligt.

Det firmaskydd denna paragraf är afsedd att bereda torde böra i någon mån utsträckas. På föredragning af chefen för civildepartementet har Eders Kungl. Maj:t den 22 juni 1911 förordnat, att lagrådets utlåtande skall inhämtas öfver förslag till lag om understödsföreningar och till lag om ändrad lydelse af 87 § i lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, sistnämnda förslag innefattande sådan ändring i förut gällande bestämmelse, att innehafvaren af firma, som registrerats i det understödsföreningsregister, hvarom stadgas i förslaget till lag om understödsföreningar, skall kunna förhindra användande af en registrerad sjukkassefirma, hvars likhet med den förra firman är till förfång för honom. En liknande förändring till

skydd för understödsföreningars firmor torde böra vidtagas i det nyss återgifna motsvarande stadgandet i lagen om ekonomiska föreningar. Följdiriktigheten synes jämväl fordra, att i samma lagrum beredes skydd åt firmor registrerade i försäkrings- eller sjukkasseregister.

Äfven i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura synes en förändring böra vidtagas i sammanhang med genomförande af lagstiftning om understödsföreningar. Enligt 8 § i nämnda lag är en hvar, som vill idka handel eller annan näring, med hvars utöfvande följer skyldighet att föra handelsböcker, pliktig att anmäla sin firma till införande i handelsregistret. Då af förordningen den 4 maj 1855 angående handelsböcker och handelsräkningar samt 12 § i förut berörda lagförslag framgår, att understödsförening skall äga skyldighet att föra handelsböcker, kan med visst fog göras gällande, att om icke understödsföreningarna, i likhet med vissa andra näringsidkare och samfälligheter, undantagas från omförmälda stadgande i 1887 års lag, dessa föreningar skola blifva pliktiga att göra anmälan till handelsregistret.

På samma sätt synes det förhålla sig med sjukkassorna, för hvilka i 22 § af lagen den 4 juli 1910 finnes motsvarighet till stadgandet i 12 § af förslaget till lag om understödsföreningar.

Att för understödsföreningar och sjukkassor, som blifvit införda i de särskilda registren för dylika samfälligheter, anmälan till handelsregistret icke bör ifrågakomma torde emellertid vara uppenbart, och det synes därför vara lämpligt att gifva 8 § i firmalagen sådan lydelse, att jämväl dessa samfälligheter komma att, liksom öfriga registrerade föreningar, innefattas under de uttryckliga undantagen från anmälningsskyldighet.

I enlighet med hvad jag nu anfört har jag låtit inom justitiedepartementet utarbета förslag till

lag om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar och

lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura.»

Departementschefen uppläste härefter berörda lagförslag, af den lydelse bilagor vid detta protokoll utvisa, och hemställde, att lagrådets utlåtande öfver förslagen måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag af protokollet.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet
Hjalmar Nyman.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar.

Härigenom förordnas, att 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar skall erhålla följande ändrade lydelse:

Företer ekonomisk förenings registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret, försäkringsregister, sjukkasseregister eller understödsföreningsregistret tidigare införd firma, och lider därigenom innehafvaren af sistnämnda firma förfång, äge domstol på talan af denne förbjuda föreningen att efter viss tid använda förstnämnda firma äfvensom ålägga föreningen det skadestånd, som pröfvas skäligt.

Menar någon eljest, att en i registret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande samt om skadestånd föras vid domstol.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1913.

Förslag

til

Lag

**om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister,
firma och prokura.**

Härigenom förordnas, att 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura skall erhålla följande ändrade lydelse:

Hvar, som vill idka handel eller annan näring, med hvars utöfvande följer skyldighet att föra handelsböcker, vare pliktig att till införande i handelsregistret anmäla det namn, hvarunder han ämnar bedrifva sin rörelse och som han vid därvid förekommande underskrifter ämnar teckna. Sådant namn kallas firma.

I handelsbolag åligger det hvarje bolagsman att ansvara för anmälningsskyldighetens fullgörande.

Från nu stadgade anmälningsskyldighet undantagas fartygsredare och rederier, aktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag, registrerade föreningar samt solidariska bankbolag.

Enkelt bolag må, efter ansökning af bolagsmännen, i handelsregistret införas på sätt om handelsbolag är stadgadt; och gälle sedan om det bolag hvad i denna lag finnes angående handelsbolag föreskrifvet.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1913.

*Utdrag ur protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd torsdagen
den 2 november 1911.*

Närvarande:

Justitieråden SUNDBERG,
BORGSTRÖM,
SKARSTEDT,
Regeringsrådet ERNBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag af protokollet öfver justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 15 september 1911, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle inhämtas öfver förslag, som inom justitiedepartementet utarbetats, till lag om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar och lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura.

Förslagen, hvilka finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits af hofrättsrådet Karl Edvard Tiseliuss; och blefvo desamma nu företagna till slutlig behandling.

Förslaget till lag om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar.

Justitierådet *Sundberg* yttrade:

Med hänvisning till hvad jag yttrat vid 76 § i ett af lagrådet denna dag slutligen granskadt förslag till lag om understödsföreningar hemställer jag, att i förevarande förslag orden »handelsregister, förenings-

register, aktiebolagsregistret, försäkringsregister, sjukkasseregister eller understödsföreningsregistret» måtte utbytas mot orden »föreningsregistret eller annat offentligt register». Ett sådant utbyte skulle medföra jämväl den fördel, att den affattning, som gifvits åt andra stycket, framstode såsom mera korrekt än enligt förslaget är händelsen.

Lagrådets öfriga ledamöter lämnade förslaget utan anmärkning.

Förslaget till lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet
Erik Ölander.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott lördagen den 30 december 1911.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
 Statsråden: SCHOTTE,
 BERG,
 BERGSTRÖM,
 friherre ADELSSVÄRD,
 PETRÉN,
 STENSTRÖM,
 LARSSON,
 SANDSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Sandström anmälde lagrådets den 2 november 1911 afgifna utlåtande öfver de den 15 september 1911 till lagrådet remitterade förslagen till lag om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar och lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura; och hemställde föredraganden, att dessa förslag, som lämnats utan anmärkning det förra af lagrådets flesta ledamöter och det senare af lagrådet, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas Riksdagen till antagande.

Denna hemställan, som biträdades af statsrådets öfriga ledamöter, täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle till Riksdagen aflätas proposition af den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet

Israel Myrberg.